

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2014 M. VASARIO 26 D. NUTARIMO NR. 204 „DĖL UŽIMTUMO
DIDINIMO 2014–2020 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO TARPINSTITUCINIO
VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (TAP-16-1429(8) (19-1315(2))**

2019-02-26 Nr. NV-515

Vilnius

Projekto rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projekto tikslas: Numatyti Užimtumo didinimo programos tarpinstitucinio veiklos plano priemones, asignavimus ir vertinimo kriterijus 2019–2020 metams.

Dabartinė situacija:

- Planas skirtas įgyvendinti Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos tikslus:
 - ✓ skatinti darbo vietų kūrimą ir darbo paklausą;
 - ✓ didinti darbo jėgos kvalifikacijos atitiktį darbo rinkos reikmėms;
 - ✓ laisvus darbo išteklius integruoti į darbo rinką ir joje išlaikyti.
- Pagal Strateginio planavimo metodiką programų įgyvendinimo tarpinstituciniai planai (TVP) atnaujinami kasmet, papildant naujais planuojamais metais.

Projekto esmė:

- **2019–2020 m. numatomos 29 priemonės**, kurias vykdys SADM, EIM, ŽŪM, ŠMSM, Užimtumo tarnyba. **TVP koordinatorė – SADM (vykdys 12 priemonių).**
- Iš viso **2019 m. numatoma skirti 172,1 mln. Eur, iš jų ES paramos lėšos – 113,7 mln. Eur (66 proc.)**, bendrojo finansavimo lėšos – 7,9 mln. Eur, valstybės biudžeto lėšos – 50,5 mln. Eur, kitos lėšos – 0,06 mln. Eur; **2020 m. – 167,1 mln. Eur** (ES lėšos – 73 mln. Eur (44 proc.), valstybės biudžeto lėšos – 87 mln. Eur, bendrojo finansavimo lėšos – 7,2 mln. Eur, kitos lėšos – 0,02 mln. Eur).
- **Užimtumo didinimo programos TVP 2019 m. numatoma:**
 - ✓ „Skatinti užsienio investuotojus investuoti į gamybos ir paslaugų sektorius ir kurti naujas darbo vietas Lietuvoje“ (1.2.1 p.) – 19,4 mln. Eur finansinėms paskatoms užsienio investuotojams, kurie įsipareigoja kurti darbo vietas Lietuvoje.
 - ✓ „Teikti paramą pradedantiems verslų, ypatingą dėmesį skirti su sunkumais darbo rinkoje susiduriantiems asmenims“ (1.3.1 p.) – 7,7 mln. Eur (vykdoma priemonė „Subsidijos verslo pradžiai“).
 - ✓ „Remti alternatyviosios veiklos kūrimą ir plėtrą kaimo vietovėse“ (1.4.1 p.) – 15 mln. Eur (įvairinti ūkininkų ir kitų žemės ūkio subjektų, kaimo gyventojų, labai mažų ir mažų įmonių veiklą, kad būtų plėtojama alternatyvioji veikla kaimo vietovėse).
 - ✓ „Tobulinti žmogiškųjų išteklių kvalifikaciją, didinti jų kompetencijų ir ugdyti darbo jėgos įgūdžius“ (2.2.3 p.) – 7,9 mln. Eur.
 - ✓ „Įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvą ir kitas jaunimo užimtumą skatinančias programas“ (3.1.1 p.) – 5,75 mln. Eur.
 - ✓ „Derinant darbo pasiūlą ir paklausą, remti bedarbių integraciją į darbo rinką“ (3.3.1 p.) – 60,6 mln. Eur (įgyvendinti profesinio mokymo, darbo įgūdžių įgijimo, įdarbinimo subsidijuojant ir kitas aktyvios darbo rinkos politikos priemones; aukščiausio nedarbo lygio teritorijose atrinkti ir įgyvendinti vietinių užimtumo iniciatyvų projektus; remti neterminuotą bedarbių įdarbinimą, tiekiant paramą darbo vietoms steigti).

- ✓ „Remti socialiai pažeidžiamų asmenų įdarbinimą socialinėse įmonėse“ (3.4.1 p.) – 2018 m. numatyta 25,3 mln. Eur (poreikis – 31 mln. Eur).
- ✓ Atsisakyti kai kurių priemonių: „Sukurti ir įdiegti priežiūrą atliekančių institucijų informacinę sistemą“ (neskirtas finansavimas iš ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos), „Teikti paskolų garantijas, kompensuoti garantijų išmokas ir dalį garantijų atlyginimo“, „Organizuoti savivaldybėse laikiną nekvalifikuotų bedarbių užimtumą“ (Užimtumo įstatyme atsisakyta viešųjų darbų ir savivaldybėms perduota organizuoti užimtumo didinimo programas).

Patikslinti kai kuriuos kriterijus ir jų reikšmes:

- R-1-1 kriterijų „Užimtų asmenų (15–64 metų) skaičiaus padidėjimas, palyginti su 2012 m.“ pakeisti nauju „Gyventojų (15–64 metų) užimtumo lygis“ (2019 m. - 71,1 proc.; 2020 m. - 72 proc.), suderinant su Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo rodikliu.
- R-1-3 kriterijų „Darbo našumo indeksas vienam užimtam asmeniui (proc.)“ pakeisti į „Lietuvos darbo produktyvumas per vieną dirbtą valandą, ES vidurkis (proc.)“ (2019 m. – 75; 2020 m. - 78,44 proc.)
- P-1-2-1 kriterijaus „Padedant viešajai įstaigai „Investuok Lietuvoje“ pritrauktų užsienio investuotojų planuojamų sukurti darbo vietų vidutinės ir aukštos pridėtinės vertės sektoriuose skaičius (vienetais)“ reikšmės 2019 m. padidinti nuo 1,6 tūkst. iki 2,8 tūkst. (2019 m.) ir 3,1 tūkst. (2020 m.).
- P-2-1-1 kriterijų „Karjeros paslaugas gavusių asmenų skaičius“ (80 tūkst. žm.) pakeisti nauju „Asmenų, dalyvavusių ugdymui karjerai skirtose veiklose, skaičius“ (2019 m. – 1 tūkst. žm. ir 2020 m. – 4 tūkst. žm.), suderinant su 2018 m. pradėto ES lėšomis finansuojamo projekto veiklų siektiniais rodikliais.
- Vietoj „Jaunimo (15–24 metų) užimtumo lygio (proc.)“ vertinti „Jaunimo (15–24 metų) nedarbo lygį (gyventojų užimtumo tyrimo duomenimis) (proc.)“ (2019 m. – 13,1 proc.; 2020 m. – 12,5 proc.). ir kt.

Vyriausybės nutarimas taip pat papildytas akcentuojant, kad **prie užimtumo didinimo prisidės ir Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019–2021 metų tarpinstituciniame veiklos plane numatytos priemonės, susijusios su grįžtamosios migracijos ir proporcingo, valstybės interesus atitinkančio užsienio šalių piliečių atvykimo skatinimu** (psichologinė pagalba ir konsultacijos grįžusiems ir ketinantiems grįžti į Lietuvą asmenims bei jų artimiesiems; nuotolinio darbo paieškos ir įdarbinimo priemonės viešojo sektoriaus institucijose; pagalba darbuotojų užsienyje ieškantiems Lietuvos darbdaviams, remiant darbdavių muges ir kitus darbo užsienyje paieškos projektus; papildomos Užimtumo tarnybos priemonės pritaikytos grįžtantiems į Lietuvą), taip pat **ekonominės Lietuvos gyventojų gerovės skatinimu** (savanoriškos veiklos, praktikos ir stažuotės skatinimas; finansinės paskatos pirmą kartą jaunos asmenis įdarbinantiems darbdaviams) bei **vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimu darbo rinkoje** (vyresnių nei 54 m. žmonių integracijos į darbo rinką rėmimas; verslumo mokymų organizavimas ir subsidijos darbo vietai įsisteigti).

Derinimas: Projektas svarstytas tarpinstituciniuose pasitarimuose (2018-04-03, 2018-05-29, 2018-12-04, 2019-02-19) ir patikslintas atsižvelgiant į pateiktas pastabas ir pasiūlymus (įtrauktos Demografijos, migracijos ir integracijos politikos strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano priemonės, susijusios su grįžtamosios migracijos skatinimu (3.1.2 p. - finansinės paskatos pirmą kartą jaunos asmenis įdarbinantiems darbdaviams (2020 m. numatyta 1,4 mln. Eur); 3.5.2 p. - pagalba darbuotojų užsienyje ieškantiems Lietuvos darbdaviams, remiant darbdavių muges ir kitus darbo užsienyje paieškos projektus (2020 m. numatyta 60 tūkst. Eur); 3.5.3 p. - nuotolinio darbo paieškos ir įdarbinimo priemonės viešojo sektoriaus institucijose (2020 m. numatyta 5 tūkst. Eur), patikslintos asignavimų sumos, atsižvelgiant į numatytas ministerijų strateginiuose planuose,

pakoreguoti kriterijai, patikslinti pasikeitę Ūkio ministerijos, Švietimo ir mokslo ministerijos ir Lietuvos darbo biržos pavadinimai ir kt.).

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas atitinka Vyriausybės programos nuostatas, susijusias su užimtumo didinimu, aktyvių ir užimtumą skatinančių paramos formų plėtra, investicijų pritraukimu, verslo skatinimu, startuolių ekosistemos plėtra ir kt.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime ir įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Viešojo valdymo ir socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt